

## Wymagania edukacyjne z historii dla uczniów klasy 5b w obowiązującym roku szkolnym

### I. Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

#### Ocena dopuszczająca – uczeń:

- rozpoznaje podstawowe fakty, terminy, postacie i daty potrzebne do ogólnego zrozumienia wydarzeń historycznych,
  - potrafi wskazać, kiedy i gdzie rozgrywały się omawiane wydarzenia,
  - porządkuje wydarzenia według ich znaczenia,
  - znajduje proste informacje historyczne w dostępnych źródłach.
- 

#### Ocena dostateczna – uczeń:

- zna i rozumie najważniejsze fakty, pojęcia, daty oraz postacie historyczne, umożliwiające uchwycenie podstawowych zależności przyczynowo-skutkowych i czasowych,
  - potrafi opisać wydarzenia, ukazując powiązania między nimi,
  - dokonuje podstawowej oceny faktów i zjawisk historycznych,
  - potrafi wyszukiwać i gromadzić informacje historyczne z różnych źródeł.
- 

#### Ocena dobra – uczeń:

- posiada wiedzę o wydarzeniach, postaciach, zjawiskach i terminach historycznych, pozwalającą na rozumienie większości omawianych procesów dziejowych,
  - analizuje przyczyny i skutki wydarzeń oraz relacje między nimi,
  - porównuje fakty historyczne z różnych okresów,
  - z pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy o charakterze historycznym,
  - selekcjonuje i przetwarza informacje z różnych materiałów źródłowych.
-

Ocena bardzo dobra – uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy omawianej na lekcjach – zna fakty, postacie, pojęcia, daty i procesy historyczne,
  - opisuje złożone zjawiska i wydarzenia, uwzględniając różne ich aspekty,
  - samodzielnie interpretuje i ocenia wydarzenia oraz postacie historyczne,
  - potrafi formułować własne opinie, uzasadniając je analizą historyczną,
  - porównuje zjawiska historyczne w kontekście zmian zachodzących na przestrzeni dziejów,
  - samodzielnie analizuje źródła historyczne.
- 

Ocena celująca – uczeń:

- swobodnie operuje faktami, pojęciami, datami i zjawiskami historycznymi,
- przedstawia złożone procesy dziejowe w szerokim kontekście,
- potrafi samodzielnie formułować i rozwiązywać problemy historyczne,
- krytycznie analizuje i interpretuje różne rodzaje źródeł,
- prezentuje własne, pogłębione stanowisko wobec omawianych wydarzeń,
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę w nowych, nieoczywistych sytuacjach.

II. Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- praca ucznia na lekcji.

### III. Formy i sposoby oceniania wiadomości i umiejętności ucznia:

#### 1. Sposoby i formy oceniania na lekcjach historii:

- \* Sprawdziany pisemne – zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, są obowiązkowe.
  - \* Kartkówki – obejmują materiał z 1-3 ostatnich tematów lekcyjnych, (mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane). Zapowiedziane kartkówki są obowiązkowe.
  - \* Odpowiedź ustna – obejmuje materiał z 1-3 ostatnich tematów lekcyjnych. Zakres obowiązujący do odpowiedzi wynika z treści omawianych podczas tych tematów lekcyjnych.
  - \* Samodzielna (bądź grupowa) praca ucznia na lekcji – np. w formie kart pracy.
  - \* Projekty samodzielne bądź grupowe.
  - \* Praca z tekstem źródłowym, mapą, atlasem, danymi statystycznymi, tablicami genealogicznymi,
  - \* Nauczyciel może (lecz nie ma obowiązku) zadawać pisemne prace domowe. Są one nieobowiązkowe i nie stawia się z nich ocen cyfrowych. Chętni uczniowie, którzy wykonają nieobowiązkową pracę domową oraz PRZEKAŻĄ JĄ NAUCZYCIELOWI, otrzymują informację zwrotną. Regularne wykonywanie nieobowiązkowych prac domowych, W PRZYPADKU ICH ZADAWANIA PRZEZ NAUCZYCIELA, stanowi podstawę do podwyższenia rocznej oceny klasyfikacyjnej, zgodnie z przepisami statutowymi.
2. Uczeń nieobecny na sprawdzianie pisemnym lub kartkówce zapowiedzianej jest zobowiązany napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
3. Uczeń ma prawo poprawić sprawdziany pisemne i zapowiedziane kartkówki do 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenie. Jednakże podejście do poprawy oceny niedostatecznej z kartkówki zapowiedzianej i sprawdzianu pisemnego jest obowiązkowe. Terminy poprawy wszystkich ocen odbywają się w czasie uzgodnionym z nauczycielem.
4. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego przygotowywania się z bieżącego materiału, również w przypadku nieobecności.
5. Uczniowi przysługują 2 nieprzygotowania do lekcji w semestrze bez konieczności uzasadnienia. Zgłoszenia należy dokonać w formie pisemnej przed rozpoczęciem zajęć. W przypadku dłuższej nieobecności w szkole uczeń jest zobowiązany zgłosić ten fakt nauczycielowi na początku lekcji, aby uniknąć utraty prawa do nieprzygotowania.

### IV. Uwagi pozostałe:

- \* Na lekcji obowiązują: zeszyt, podręcznik, długopis, ołówek.
- \* Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę bieżącą w terminie wyznaczonym przez nauczyciela danego przedmiotu, przynajmniej jeden raz (o ile nauczyciel nie zdecyduje inaczej);
- \* Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych reguluje statut szkoły.

## V. Treści nauczania:

Ocenie podlega znajomość i rozumienie treści ustalonych i wynikających z podstawy programowej dla klasy 5.

### I. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

- 1) porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym;
- 2) umiejscawia w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu oraz cywilizacje starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu;
- 3) charakteryzuje system wierzeń w Egipcie, Grecji i Rzymie, religię starożytnego Izraela; wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem;
- 4) umiejscawia w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie;
- 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze;
- 6) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

### II. Bizancjum i świat islamu. Uczeń:

- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny islamu i wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę;
- 2) umiejscawia w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka); dostrzega różnice między chrześcijaństwem wschodnim i zachodnim.

### III. Średniowieczna Europa. Uczeń charakteryzuje władzę królewską, cesarską i papieską oraz relacje między nimi.

### IV. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy. Uczeń:

- 1) przedstawia instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu;
- 2) opisuje warunki życia w średniowiecznym mieście i wsi;
- 3) porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską, opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego, rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza we własnym regionie, wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim;
- 4) wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie kultury i życia codziennego.

### V. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:

- 1) przedstawia genezę państwa pierwszych Piastów oraz umiejscawia je w czasie i przestrzeni;
- 2) wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa chrystianizacji Polski;
- 3) charakteryzuje rozwój monarchii Bolesława Chrobrego;
- 4) charakteryzuje kryzys i odbudowę monarchii piastowskiej w XI w.;
- 5) opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów.

#### **VI. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:**

- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego;
- 2) opisuje przyczyny oraz wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego;
- 3) opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego;
- 4) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV w.

#### **VII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:**

- 1) opisuje zmiany granic państwa polskiego w XIV i XV w.;
- 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej oraz w polityce zagranicznej;
- 3) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim;
- 4) porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV-XV w.;
- 5) charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (do konstytucji nihil novi).

Opracował: Maciej Chyla